

Meerjarenbeleidplan 2010-2015

Zorgen en je verantwoordelijk voelen voor alle kinderen in de regio.

INHOUD

1. Verklarende woordenlijst
2. Inleiding
3. Kengetallen van het samenwerkingsverband
4. Visie/ missie
5. Bestuurlijke kaders
6. Zorgstructuur, zorg binnen de scholen en het samenwerkingsverband.
7. Zorgprofielen
8. Permanente Commissie Leerlingenzorg
9. School voor Speciaal BasisOnderwijs en Expertisecentrum (SBO/SO)
10. Psychodiagnostisch Meldpunt
11. Opbouw en delen van expertise /Professionalisering/ Scholing
12. Kwaliteit en Samenhang (Netwerken)
13. Organisatie
14. Financiële paragraaf

1.Verklarende woordenlijst

AB-er :	Ambulante Begeleider
RiBa:	Ridderkerk Barendrecht, Stichting Samen school zijn
BAO :	Basisonderwijs
ECPO :	Evaluatie Commissie Passend Onderwijs
CED:	Centrum voor educatie en diagnostiek
GGD :	Gezondheidsdienst
GOA :	Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid
HGW	Handelings gericht werken
IB-er :	Intern Begeleider
IPB :	Integraal Personeels Beleid
JRK :	Jonge Risico-Kind
PCL :	Permanente Commissie Leerlingenzorg
PrO :	Praktijk Onderwijs
RBL :	Regionaal Bureau Leerlingzaken
REC :	Regionaal Expertise Centrum
RT-er :	Remedial Teacher
RVC-VO :	Regionale Verwijzings Commissie - Voortgezet Onderwijs
SBO :	Speciaal Basisonderwijs
SO :	Speciaal Onderwijs
SVIB :	School Video Interactie Begeleiding
VVE :	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VO :	Voortgezet Onderwijs
VSO :	Voortgezet Speciaal Onderwijs
WEC :	Wet op de Expertise Centra
WSNS :	Weer Samen Naar School
WPO :	Wet Primair Onderwijs
WVO :	Wet Voortgezet Onderwijs
ZT;	Zorgteam
ZAT :	Zorg Advies Team

2. Inleiding

De veranderende taakstelling van “Weer Samen Naar School”

In Nederland is in een lange reeks van jaren geprobeerd op diverse niveaus en op diverse manieren de zorg voor in het bijzonder de risicokinderen vorm te geven.

Begin jaren negentig van de vorige eeuw ontwikkelden zich een aantal beleidstrajecten rond de speciale onderwijszorg. Deze zijn op dit moment voor het gehele funderend onderwijs herkenbaar in wetgeving verankerd: de Wet Primair Onderwijs voor basis- en speciaal basisonderwijs, de Wet op de Expertise Centra voor het speciaal onderwijs en de Wet Voortgezet Onderwijs voor het Voortgezet en Speciaal Voortgezet Onderwijs.

WSNS staat en stond voor de taak vorm te geven aan een complex integratieproces, een proces dat berust op een voortdurende aanpassing van kind en omgeving aan elkaar.

Vormgeving van deze integratie vraagt om een adaptieve aanpak van het onderwijs, om passend onderwijs voor ieder kind.

De afgelopen maanden is er door het Ministerie met veel partijen intensief overleg gevoerd over een aangepaste invulling van Passend Onderwijs. In een omvangrijke brief Heroverweging Passend Onderwijs (november 2009) aan de Tweede Kamer hebben de staatssecretarissen de koers van beleid uiteengezet. Deze koers wordt bevestigd in de brief van de staatssecretaris van januari 2010. Achtergronden van de heroverweging waren de volgende constatering:

1. De resultaten van de zorg tot nu toe vallen tegen: er zitten op jaarbasis 3.000 kinderen thuis; te veel jongeren komen in de Wajong terecht; de groei van het speciaal onderwijs (25% van 2003 tot 2008) en de rugzakjes (van 11.000 naar 36.000) gaat door.
2. In de klas merken leraren en leerlingen nog te weinig van Passend Onderwijs in de vorm van steun en extra handen.
3. Passend Onderwijs is tot nu toe vooral een bestuurlijke kwestie.
4. De inzet van de zorgmiddelen is niet helder, de effecten zijn niet zichtbaar en worden niet aangetoond.
5. Ouders zijn niet tevreden, omdat de invoering van Passend Onderwijs aan hen voorbij gaat of omdat ze te weinig gehoor vinden bij schoolbesturen.

Deze constatering vragen om het verleggen van de koers: *het roer moet om*.

De uitgezette beleidslijnen laten zien dat er geen wijziging is in de doelstelling van Passend Onderwijs, namelijk:

Goed onderwijs en goede zorg voor alle leerlingen zo dicht mogelijk georganiseerd bij scholen, leerlingen en leraren, zo effectief mogelijk.

Deze onderwijsontwikkelingen vragen niet om meer te doen, maar om anders te denken met een goede kans op succes voor meer kinderen en een goede kans op meer voldoening bij leraren en kinderen tegelijk.

Het bestuur heeft een zestal bestuurlijke kaders neergelegd en hecht er aan te benoemen dat deze kaderstelling gericht is op de toekomst.

Dit betekent dat wij ons realiseren dat er sprake is van een groeipad. Omdat we met verschillende mensen vanuit verschillende organisaties werken en weten dat er niet alleen positieve ervaringen zijn ten aanzien van bepaalde onderwerpen, zullen we een weg moeten vinden om samen aan de toekomst te bouwen. De Beleidsvoorbereidingsgroep heeft een belangrijke rol bij die verdere uitwerking.

Er is door het bestuur dan ook bewust gekozen voor een weergave op hoofdlijnen of wel kaders. De invulling en organisatie van deze hoofdlijnen richting een werkbare organisatie is iets wat we gezamenlijk moeten doen.

Max van de Pol, directeur WSNS RiBa
Lisette Korporaal, coördinator WSNS RiBa

3. KENGETALLEN van het samenwerkingsverband

Partners

Deelnemende besturen

- Vereniging voor Chr. Speciaal Onderwijs te Ridderkerk
- Rotterdamse Vereniging voor katholiek onderwijs
- Stichting openbaar basisonderwijs 3primair
- Vereniging voor Chr. Speciaal Onderwijs te IJsselmonde Oost
- Vereniging voor Prot. Chr. Primair Onderwijs te Barendrecht Ridderkerk
- Vereniging voor Prot. Chr. Onderwijs te Heerjansdam
- Vereniging voor Prot. Chr. Schoolonderwijs te Slikkerveer

Deelnemende scholen voor basisonderwijs

Stichting openbaar basisonderwijs 3primair

14HR	De Piramide	Ridderkerk
13YO	De Botter	Ridderkerk
14BV	De Noord	Ridderkerk
14MU	De Reijer	Ridderkerk
13RB	De Bosweide	Ridderkerk
21LX	De Draaimolen	Barendrecht
18KE	De Dubbeldekker	Barendrecht
18LQ	De Tweemaster	Barendrecht
26AE	De Zeppelin	Barendrecht
27YW	De Driehoek	Barendrecht

Rotterdamse Vereniging voor katholiek onderwijs

16MT	Dr. Schaepman	Ridderkerk
16BO	Dr. Schaepman	Barendrecht
26AF	De Trinoom	Barendrecht

Vereniging voor Prot. Chr. Primair Onderwijs te Barendrecht Ridderkerk

19RG	De Hoeksteen	Barendrecht
19SZ	Het Kompas	Barendrecht
19UC	Groen van Prinsterer	Barendrecht
19UU	De Ark	Barendrecht
26AG	Smitshoek	Barendrecht
28AV	De Vrijenburg	Barendrecht
10NL	De Bongerd	Ridderkerk
08WM	De Klimop	Ridderkerk
09UK	De Wingerd	Ridderkerk
11MP	De Fontein	Ridderkerk

Vereniging voor Prot. Chr. Onderwijs te Heerjansdam

04MZ	De Rank	Heerjansdam
------	---------	-------------

Vereniging voor Prot. Chr. Schoolonderwijs te Slikkerveer

10IJ	De Regenboog	Ridderkerk
------	--------------	------------

Deelnemende speciale school voor basisonderwijs

Vereniging voor Chr. Speciaal Onderwijs te IJsselmonde Oost

00MN	De Burcht	Ridderkerk
------	-----------	------------

4. Visie van het Samenwerkingsverband

4.1 Visie

Ieder kind in SWV RiBa heeft recht op kwalitatief passend onderwijs en indien noodzakelijk de daarbij behorende zorg. Bij Passend onderwijs (daar waar het kind het meest tot zijn recht komt) behoort daar waar nodig ondersteuning, persoonlijk, gezins of mogelijk zelfs (para)medische zorg.

Het bestuur van het SWV houdt een efficiënte en functionele zorgstructuur in stand, zowel in de scholen, als tussen scholen onderling en bovenschools, zodat ieder kind in het SWV passend onderwijs ontvangt.

Er is een functionele samenwerking met de lokale overheid, in de regio met de REC-scholen, het Voortgezet Onderwijs(Koers-VO) en met instellingen voor jeugdhulpverlening opdat alle leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces doormaken en om de zorgstructuur zo in te richten dat hulpvragen laagdrempelig kunnen worden gesteld en beantwoord.

4.2 Visie op de begeleiding van leerlingen binnen SWV-en RiBa.

Scholen in het SWV RiBa leveren op hun eigen wijze een bijdrage aan het realiseren van de missie van SWV-en RiBa. Hierbij is enerzijds ruimte voor eigen beleid en beleidsontwikkeling, echter in het samen willen realiseren van de missie van de SWV-en zit ook verbonden het dragen van verantwoordelijkheid voor het realiseren van Passend Onderwijs in de regio waarin de SWV-en zich bevinden.

In ons samenwerkingsverband richten we onderwijs en de ondersteuningsstructuur in vanuit het concept Handelings Gericht Werken.

Centraal staan de onderwijsbehoeften van kinderen. Tijdens het onderwijs- en ondersteuningsproces vragen we ons af hoe (en waar) we tegemoet kunnen komen aan de onderwijsbehoeften van dit kind. In dit licht bezien wordt het onderwijs en de leerlingenbegeleiding zodanig ingericht dat er steeds afstemming plaats vindt tussen de onderwijsbehoeften van kinderen, het aanbod van de school en de omgeving waarin het kind opgroeit (omgevingsfactoren).

Uitgangspunten:

1. Het gaat erom dat je denkt, kijkt en praat over wat een kind nodig heeft i.p.v. hoe een kind is of doet; de onderwijsbehoeften van dit kind.
2. Het is de leerkracht die het doet! Hoe de leerkracht denkt en wat de leerkracht nodig heeft, bepaalt het succes van de begeleiding.
3. Wij streven voortdurend naar bruikbare, haalbare adviezen en kijken en daarbij vooruit i.p.v.achteruit.
4. Er is samenwerking tussen leerkracht, kind, ouders, begeleiders.
5. Wij observeren, onderzoeken en bespreken de wisselwerking/interactie tussen kind, leerkracht, groep en ouders. Wat heeft invloed op wat?
6. Wij gaan uit van positieve factoren en zijn op zoek naar mogelijkheden.
7. Wij werken systematisch en zijn open en duidelijk naar elkaar; kind, ouders, leerkracht, begeleiders.

De samenwerking met andere scholen en met organisaties op het gebied van jeugdzorg en jeugdwelzijn staat daarbij centraal, waarmee een sluitende aanpak wordt gerealiseerd.

Vanuit bovenstaande kijk op de ontwikkeling van kinderen formuleren we een helder beeld waarvoor we als SWV-en willen staan.

4.2 Missie

Zorgen en je verantwoordelijk voelen voor alle kinderen in de regio.

Het samenwerkingsverband RiBa streeft naar goed onderwijs en goede zorg voor alle leerlingen zo dicht mogelijk georganiseerd bij scholen, leerlingen en leraren, zo effectief mogelijk.

Uitgangspunten:

1. Er wordt een Samenwerkingsverband gecreëerd waar aan ieder kind goed onderwijs wordt geboden;
2. Er wordt planmatig en doelgericht gewerkt vanuit een veilige basis;
3. Er wordt gestreefd naar een passende plek voor alle kinderen met zorg op maat;
4. Er wordt een plek geboden waar men oog heeft voor het leren, maar ook voor het sociaal emotioneel welbevinden van de leerlingen;
5. Alle hulpvragen van het kind worden serieus genomen;
6. Er wordt uitgegaan van de talenten en mogelijkheden van de kinderen, zodat deze gebruikt kunnen worden in het onderwijs;
7. Er wordt geluisterd naar en er wordt samengewerkt met kinderen en ouders;
8. Er wordt voortdurend vraag gestuurd, handelingsgericht en kwaliteitsbewust gewerkt;
9. Er wordt gestreefd naar adequate opvang van alle kinderen in het regulier onderwijs.

2.3. Kernwaarden

5. Bestuurlijk kader WSNS RIBA

De volgende hoofdstukken geven per onderwerp de bestuurlijke kaders van ons Samenwerkingsverband weer. Ieder hoofdstuk is voorzien van een korte inleiding die een schets geeft van de situatie rondom dat onderwerp en waar aan de orde, de spanningsvelden ten aanzien van de gemaakte keuze(s).

Het bestuur hecht er aan te benoemen dat deze kaderstelling gericht is op de toekomst. Dit betekent dat wij ons realiseren dat er sprake is van een groeipad. Omdat we met verschillende mensen vanuit verschillende organisaties werken en we weten dat er niet alleen positieve ervaringen zijn ten aanzien van bepaalde onderwerpen, zullen we een weg moeten vinden om samen aan de toekomst te bouwen. De coördinatiegroep, die we in het vervolg beleidsvoorbereiding groep zullen noemen, heeft een belangrijke rol bij die verdere uitwerking.

Er is dan ook bewust gekozen voor een weergave op hoofdlijnen ofwel kaders. De invulling en organisatie van deze hoofdlijnen richting een werkbare organisatie is iets wat we gezamenlijk moeten doen.

Opbouw en delen van expertise

De afgelopen jaren zijn de nu gefuseerde samenwerkingsverbanden in gezamenlijkheid succesvol geweest bij de opbouw van expertise en het delen daarvan. Dit heeft ertoe geleid dat de zorg die het regulier onderwijs aan kinderen kan bieden, is toegenomen en daarmee tegelijkertijd het aantal kinderen dat gebruikmaakt van een specifiek arrangement binnen de school voor Speciaal Basis Onderwijs is afgenomen. Inmiddels ligt het zogenaamde verwijzingspercentage onder de 2%. Dit is een compliment en een waarschuwing waard. Een compliment omdat het verhogen van de kennis bij de individuele scholen door samenwerking is versterkt, een waarschuwing omdat daarmee de noodzaak van samenwerking afneemt. Dat is op zich niet erg, het vraagt wel om aandacht. Expertise opbouwen is één, behouden is een tweede. Door verloop binnen de personele bezetting van de aangesloten organisaties, vertrekt er ook kennis. Als er op hetzelfde moment geen structureel aanbod is om die benodigde kennis op peil te houden, treedt er een kennisverarming op, die op termijn zal leiden tot een toename van de zorgvraag van individuele scholen en daaraan gekoppeld tot een hoger verwijzingspercentage. "We kunnen het nu wel zelf" is een uitspraak die zich op termijn achterhaalt en die daarom niet past binnen de koers die het Samenwerkingsverband wil varen. Bovenstaande vraagt om een realistische houding en een werkwijze die onderkent dat het gros van de aangesloten scholen op niveau functioneert. Kennis delen die al aanwezig is, leidt tot frustratie en zal de afstand tussen het Samenwerkingsverband en een individuele organisatie eerder vergroten dan verkleinen. Om de benodigde samenwerking niet uit het oog te verliezen is het de kunst om het juiste niveau van samenwerking te vinden en te borgen.

Bestuurlijk kader

- Het Samenwerkingsverband heeft een structureel aanbod van opleidings- en ervaringsprogramma's die ervoor zorgen dat nieuwe medewerkers (IB) de kennis kunnen verwerven die minimaal noodzakelijk is om het niveau van het functioneren binnen het Samenwerkingsverband te handhaven.
- Het Samenwerkingsverband heeft een systeem waarbij zichtbaar is, welke organisatie over welke specifieke expertise beschikt, om zo de toegankelijkheid van die kennis en collegiale consultatie actief te bevorderen.
- Het Samenwerkingsverband beschikt over een toegankelijk extern netwerk van kennis en ervaring waar een beroep op kan worden gedaan als een vraag de aanwezige expertise overstijgt.
- Het Samenwerkingsverband beschikt over een monitor die gegevens weergeeft ten aanzien van de resultaten van de zorgorganisatie van de individuele scholen. Op basis van afwijkingen ten opzichte van vastgelegde normen kan een bestuur worden aangesproken op het functioneren van een school.

De Permanente Commissie Leerlingenzorg

Met het toenemen van de expertise binnen individuele scholen en organisaties, neemt de vraag om externe hulp af. De Permanente Commissie Leerlingenzorg heeft de afgelopen jaren, en ook nu nog, een belangrijke rol in het adviseren van scholen bij het bieden van extra zorg en ondersteuning voor kinderen die dit nodig hebben. Dit heeft mede bijgedragen aan het succes van het samenwerkingsverband. Een dergelijk adviserende PCL, ook wel brede PCL genoemd, terugbrengen tot een smalle, alleen indicerende, PCL is een proces dat vraagt om een zorgvuldige aanpak. Nog steeds wordt de PCL eenvoudig gevonden door de scholen en het wegsnijden van deze kennisbron kan frustrerend werken. Een in het vorige hoofdstuk beschreven systeem van een toegankelijk kennisnetwerk binnen het Samenwerkingsverband is een wenselijke voorwaarde om de taken van de PCL te beperken tot die van indicatiesteller op basis van en volledig en door de scholen aangeleverd dossier. Het succes van het Samenwerkingsverband in de afgelopen periode roept de vraag op of het versmallen van de PCL wel wenselijk is. Het antwoord op deze vraag luidt JA. Uitgangspunt van het Samenwerkingsverband is dat kennis zoveel als mogelijk binnen de school aanwezig moet zijn. Overstijgt een vraag de interne zorgorganisatie, dan is het kennisnetwerk van het Samenwerkingsverband beschikbaar. Is ook bij de collega's van het Samenwerkingsverband het antwoord niet beschikbaar, dan is met behulp van het externe kennisnetwerk de geschikte specialist te vinden.

Bestuurlijk kader

- Het Samenwerkingsverband heeft een smalle PCL.
- De transformatie van breed naar smal dient uiterlijk 31 december 2010 te zijn afgerond.
- Tot die transformatie wordt de aanwezigheid van een Expertisecentrum en kennisnetwerk gerekend, zodat vragen niet tussen de wal en het schip vallen.

Zorg binnen de scholen

Ieder bij het Samenwerkingsverband aangesloten bestuur ontvangt van het Samenwerkingsverband middelen om daarmee de zorgorganisatie van de eigen scholen te versterken. Die middelen zijn per definitie schaars en ontoereikend, om alle ambities op het gebied van zorg in te vullen. Doordat de zorgorganisatie van een school onder regie staat van het management van die school en de directe invloed van het Samenwerkingsverband daarop beperkt is, zijn er verschillen tussen de scholen ten aanzien van het niveau van zorg. Praktisch betekent dit dat er scholen zijn die een bepaalde hulpvraag wel aankunnen en scholen die het antwoord op die hulpvraag niet kunnen geven. Uit deze verschillen ontstaat spanning. Breng je nu middelen naar de scholen die het antwoord op de hulpvraag niet kunnen geven om hiermee hun zorgorganisatie te versterken of breng je de middelen juist naar die scholen waar de organisatie wel voldoende is uitgerust, met als gevolg dat daar ook de kinderen zitten die een beroep doen op die organisatie.

Doordat het verwijzingspercentage inmiddels al enige tijd onder de 2% ligt, heeft het Samenwerkingsverband op basis van het aantal verwijzingen geen financiële verplichtingen richting het SBO. Dit betekent dat er financiële ruimte is om de gebruikelijke vergoeding aan de scholen op basis van het aantal leerlingen te verhogen. De kwaliteit van het functioneren van individuele scholen is primair een verantwoordelijkheid voor het bestuur van deze scholen. Het Samenwerkingsverband heeft daarbij een signalerende en stimulerende rol en bij structurele afwijkingen kan het bestuur van het Samenwerkingsverband een individueel bestuur aanspreken op haar verantwoordelijkheid.

Bestuurlijk kader

- Het Samenwerkingsverband heeft een verwijzingspercentage < 2%.
- Het Samenwerkingsverband brengt middelen voor de inrichting van de zorgorganisatie richting de besturen. Verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van deze organisatie ligt bij de besturen.
- Het Samenwerkingsverband heeft uitgangspunten geformuleerd ten aanzien van het zorgaanbod en de kwaliteit daarvan. Het Samenwerkingsverband kan een bestuur op die kwaliteit aanspreken.
- Het Samenwerkingsverband heeft een monitor waarin van iedere school de startsituatie, de opbouw en de resultaten van de zorgorganisatie zichtbaar zijn.

•

School voor Speciaal BasisOnderwijs en Expertisecentrum

Een succesvol samenwerkingsverband heeft een verwijzingspercentage van 2% of lager. Ons Samenwerkingsverband is in de afgelopen jaren succesvol geweest in haar ontwikkeling. Dit heeft ertoe geleid dat de Burcht als school voor Speciaal BasisOnderwijs gezien de omvang van het Samenwerkingsverband, een relatief kleine school is. Omdat in basis de opdracht van de Burcht zich beperkt tot het geven van onderwijs en het de overige scholen/organisaties vrij staat, eigen beleid te ontwikkelen ten aanzien van de opbouw en instandhouding van expertise, is het aanbod van expertise door een School voor SpeciaalBasisOnderwijs in principe een vrije markt. Wil een dergelijk school zich echter ontwikkelen tot een Expertisecentrum, dan moet het kunnen rekenen op opdrachten vanuit de scholen om expertise in welke vorm dan ook te leveren. Als de besturen binnen het Samenwerkingsverband zich conformeren aan het SBO als leverancier van expertise, ontstaat er een situatie van gedwongen winkelnering. Deze is alleen dan niet negatief als er resultaatgerichte afspraken worden gemaakt bij de afname van de expertise. Bij het niet nakomen van die afspraken kan dan een beroep op derde partijen worden gedaan.

Bestuurlijk kader

- SBO als school < 2% leerlingen van het totaal aantal kinderen binnen ons Samenwerkingsverband.
- De Burcht is de partner op het gebied van ontwikkeling en aanbod van expertise die de scholen kunnen afnemen. Vraag en aanbod worden daarbij op het niveau van het Samenwerkingsverband op elkaar afgestemd.
- Het Samenwerkingsverband heeft heldere resultaatgerichte afspraken geformuleerd voor het afnemen van expertise.

Psychodiagnostisch Meldpunt

Het Psychodiagnostisch Meldpunt is de weg voor scholen om te komen tot de inzet van expertise. Het maakt daarbij integraal onderdeel uit van het Expertisecentrum. Na inzet van specialisme in termen van onderzoek, handelingsaanbevelingen etc., kan de zorgorganisatie van een school besluiten om een dossier voor te leggen aan de PCL. Deze zal op basis van slagboomdiagnostiek tot een besluit komen ten aanzien van een beschikking voor het SBO. Het Psychodiagnostisch Meldpunt is een eerste aanspreekpunt voor het verkrijgen van onderzoek ten aanzien van onderwijs gebonden problematiek. Als de problematiek een meervoudig karakter krijgt is het Zorg Advies Team aan zet. In het Zorg Advies Team participeren ook partijen die niet in directe zin tot het onderwijs behoren. Het is denkbaar dat het Psychodiagnostisch Meldpunt mede bezet wordt op basis van inhuur van expertise bij derden en dat aan die derden verstrekte schoolbegeleidingsgelden worden vereffend. Inhuur bij derden zal plaatsvinden op basis van een helder geformuleerd prestatiecontract.

Bestuurlijke kaders

- Het Psychodiagnostisch Meldpunt is integraal onderdeel van het Expertisecentrum en staat onder directe regie van het Expertisecentrum.
- Psychodiagnostisch Meldpunt is afgestemd op en waar mogelijk integraal georganiseerd met ontwikkelingen in de regio (ZAT/CJG/Passend Onderwijs).
- Inhuur van aanvullende expertise bij derden is mogelijk op basis van prestatiecontracten. Dit vindt plaats onder regie van het Expertisecentrum.
- In overleg met betrokken besturen, vereffent het Samenwerkingsverband waar mogelijk de niet direct aan het onderwijs verstrekte schoolbegeleidingsgelden.

Organisatie

De organisatie van ons Samenwerkingsverband, waarbij inbegrepen de communicatie tussen de verschillende geledingen, dient helder geformuleerd te worden. Het bestuur wil vooral kaderstellend en mede beleidsinitieënd zijn.

De huidige Coördinatiegroep, die beter Beleidsvoorbereiding groep genoemd zou kunnen worden, werkt beleidsvoorstellen uit binnen de gestelde kaders en op basis van initiaties vanuit de verschillende geledingen of externe omgeving. Na uitwerking wordt door het Bestuur getoetst of de uitwerking aan de verwachtingen voldoet en binnen de gestelde kaders valt. De Beleidsvoorbereiding groep bestaat uit een aantal personen die in staat zijn om beleidsmatig te denken op basis van complexe materie.

Zij maken gebruik van werkgroepen uit de diverse geledingen binnen het samenwerkingsverband. (Leerkrachten, Intern begeleiders, etc.)

De aansturing van het Samenwerkingsverband is in handen van een directeur, die bij de uitvoering gebruik maakt van een coördinator. De directeur vertegenwoordigt het Samenwerkingsverband extern en heeft zitting in de Beleidsvoorbereiding groep.

Met oog op de ontwikkeling dat ouderparticipatie in toenemende mate een rol speelt, streeft ons Samenwerkingsverband naar een Gemeenschappelijke Medezeggenschap Raad op samenwerkingsverbandniveau.

Bestuurlijk kader

- Overlegvormen jaarlijks gepland en voorzien van doelstellingen.
- Directie Samenwerkingsverband indien mogelijk ook directie Burcht.
- Het inrichten van een structuur die ouderparticipatie en medezeggenschap mogelijk maakt en in lijn brengt met de ontwikkelingen zoals die vanuit het ministerie op ons afkomen.

6. Zorg binnen de scholen en het samenwerkingsverband.

Ieder bij het Samenwerkingsverband aangesloten bestuur ontvangt van het Samenwerkingsverband middelen om daarmee de zorgorganisatie van de eigen scholen te versterken. Die middelen zijn per definitie schaars en ontoereikend, om alle ambities op het gebied van zorg in te vullen. Doordat de zorgorganisatie van een school onder regie staat van het management van die school en de directe invloed van het Samenwerkingsverband daarop beperkt is, zijn er verschillen tussen de scholen ten aanzien van het niveau van zorg.

Praktisch betekent dit dat er scholen zijn die een bepaalde hulpvraag wel aan kunnen en scholen die het antwoord op die hulpvraag niet kunnen geven. Uit deze verschillen ontstaat spanning. Breng je nu middelen naar de scholen die het antwoord op de hulpvraag niet kunnen geven om hiermee hun zorgorganisatie te versterken of breng je de middelen juist naar die scholen waar de organisatie wel voldoende is uitgerust, met als gevolg dat daar ook de kinderen zitten die een beroep doen op die organisatie.

Doordat het verwijzingspercentage inmiddels al enige tijd onder de 2% ligt, heeft het Samenwerkingsverband op basis van het aantal verwijzingen geen financiële verplichtingen richting het SBO. Dit betekent dat er (een beperkte) financiële ruimte is om de gebruikelijke vergoeding aan de scholen op basis van het aantal leerlingen te verhogen.

De kwaliteit van het functioneren van individuele scholen is primair een verantwoordelijkheid voor het bestuur van deze scholen. Het Samenwerkingsverband heeft daarbij een signalerende en stimulerende rol en bij structurele afwijkingen kan het bestuur van het Samenwerkingsverband een individueel bestuur aanspreken op haar verantwoordelijkheid.

Resultaten 2015:

- Het Samenwerkingsverband heeft een verwijzingspercentage < 2%.
- Het Samenwerkingsverband brengt middelen voor de inrichting van de zorgorganisatie richting de besturen. Verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van deze organisatie ligt bij de besturen.
- Het Samenwerkingsverband heeft uitgangspunten geformuleerd ten aanzien van het zorgaanbod en de kwaliteit daarvan. Het Samenwerkingsverband kan een bestuur op die kwaliteit aanspreken.

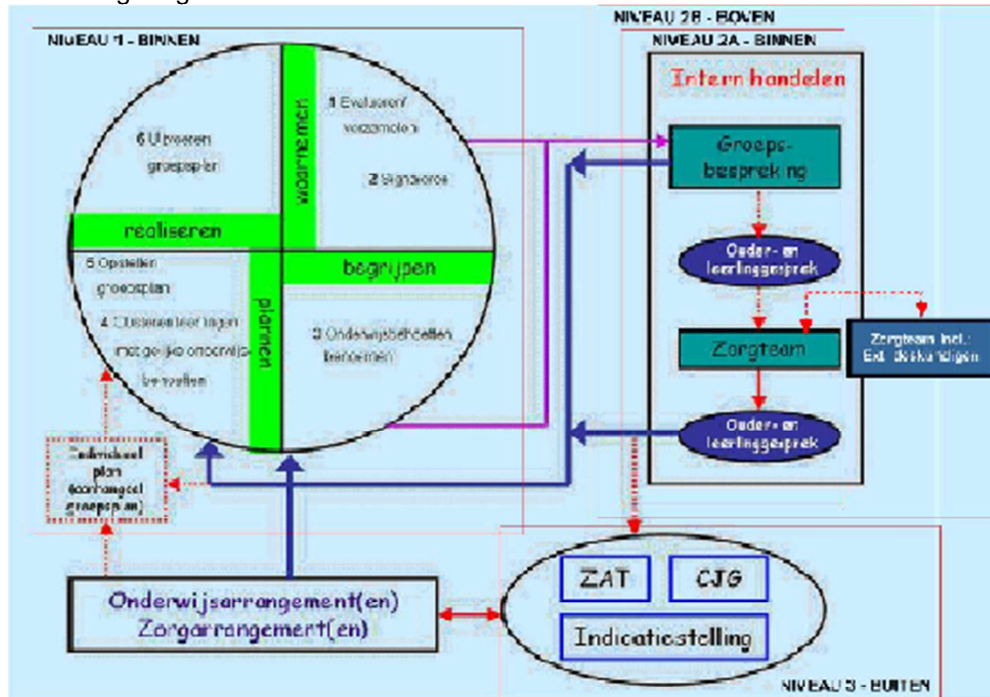
UITWERKING: ZORGSTRUCTUUR Zorg binnen de scholen en het samenwerkingsverband – Inleiding

De 1-zorgroute beslaat drie niveaus: groep, school en regio.

1. De leerkracht in de groep werkt handelingsgericht met groepsplannen. Uitgangspunt zijn de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
2. Het schoolniveau is gericht op de ondersteuning van het handelingsgericht werken van de leerkracht. De intern begeleider organiseert in de school groeps- en leerlingbesprekingen die tot doel hebben om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
3. Op regioniveau gaat het er om dat alle actoren inhoudelijk en procesmatig hun plek in de zorgroute krijgen. Dat geldt bijvoorbeeld voor psychodiagnostici of ambulante begeleiders. Ook hun focus moet komen te liggen op het ondersteunen van het handelingsgericht werken van de leerkracht.

In de regio wordt ook de samenwerking met externen gestalte gegeven. Alle signalen vanuit het onderwijs moeten hun weg vinden naar het ZAT en het Centrum voor Jeugd & Gezin.

Afbeelding zorgstructuur

Uitgangspunten Ketenverantwoordelijkheid

De 1-zorgroute is gebaseerd op een 10-tal uitgangspunten. Deze vormen de rode draad in de inhoud en het proces van de 1-zorgroute.

Alle leerlingen hebben zorg nodig

1. **Onderwijs = zorg.** Dit houdt in dat zorg voor iedere leerling beschikbaar is. Elke leerling verdient het om tenminste 3 keer per jaar gericht te worden bekeken om te zien of hij iets anders nodig heeft dan het standaard(basis)aanbod.
2. **Proactief denken en handelen**
In plaats van terug te kijken (en naar wat er mis is gegaan), kijken we vóóruit. Als we weten wat we willen bereiken met een leerling, weten we ook wat hij, gegeven al sterke en belemmerende factoren, nodig heeft om daar te komen.
3. **Denken vanuit onderwijsbehoeften**
In de 1-zorgroute staat dit denken centraal. Wat heeft een leerling nodig om het volgende doel te bereiken? Dit uitgangspunt gaat uit van een pedagogisch optimisme.
4. **Werken met groepsplannen**
Een leerkracht staat altijd voor een groep. In een groepsplan staan de leerlingen in subgroepen gegroepeerd. Hierdoor is een grote mate van overzicht. Meer dan als er met individuele handelingsplannen wordt gewerkt.
5. **Stimulansen voor effectief onderwijs en de zorgstructuur**
Door systematisch handelingsgericht te werken met groepsplannen vallen al snel hiaten in het onderwijs of de zorgstructuur op. Dit zijn uitdagingen die kunnen leiden tot beter onderwijs en een betere zorgstructuur.
6. **Eenduidigheid, transparantie en afstemming**
De 1-zorgroute staat een eenduidige, transparante en op elkaar afgestemde zorgroute voor. Alle actoren in een school en in een samenwerkingsverband spreken in dezelfde taal en hebben een heldere en duidelijk taak.
7. **Ouders zijn een belangrijke partner**
Onderwijs verzorgt de school niet alleen. De ouders zijn mede-opvoeders. Zij hebben een eigen kijk op hun kind en kunnen een zinvolle bijdrage leveren aan het onderwijsproces dat op school plaatsvindt.
8. **Registratie van het onderwijsaanbod**
Werken met groepsplannen houdt in dat het onderwijs aan alle leerlingen wordt geregistreerd. Op elk moment is de schoolontwikkeling van elke leerling terug te halen.
9. **Aandacht voor instroom en uitstroom**
De basisschool staat niet alleen. In de 1-zorgroute wordt getracht samen te werken met VVE, VO en andere basisscholen teneinde leerlingenverplaatsingen soepel en in dezelfde taal te laten verlopen.
10. **Bovenschoolse samenwerking**
Om onderwijsbehoeften te onderkennen en om daarop een goed aanbod te kunnen bieden is samenwerking met bovenschoolse partners van belang. Denk dan aan een zorgadviesteam, een centrum voor jeugd & gezin, de jeugdzorg, de jeugdgezondheidszorg, enzovoorts. De 1-zorgroute streeft deze samenwerking na.

Ketenverantwoordelijkheid in SWV 3905

Doelen en uitgangspunten

- Afstemming onderwijs op onderwijsbehoeften kinderen volgens de cyclus van HGW, uitgaan van positieve kwaliteiten
- Preventief en proactief handelen en denken
- Werken met groepsplannen: doelgericht omgaan met verschillende onderwijsbehoeften kinderen
- Impulsen kwaliteitsverbetering in de klas en in de school
- Leraar is verantwoordelijk. IB-er is coach
- Stappen in de zorg in school en in het SWV zijn transparant
- Ouders zijn belangrijke partner
- Goede afstemming tussen schoolinterne en schoolexterne zorg (samenwerken in regio).

Hoofddij bij de uitwerking is dat school en ouders inzicht krijgen in de hulpvraag van het kind. Het gaat dan om de mate en omvang van de belemmerende en bevorderende factoren en de mate en omvang van het gewenste gedrag van de leraar. Indien de school en de ouders tot de conclusie komen dat de beide hulpvragen niet kunnen worden beantwoord in de basiszorg, doen zij een beroep op het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband zal met behulp van een classificatiesysteem en kennis over gangbare, handelingsgerichte oplossingen en ondersteuningsmogelijkheden, een uitspraak doen over de aard en omvang (zowel personeel als financieel) van de ondersteuning van het kind en school. Daarbij maken scholen gebruik van interne en externe onderwijszorgstructuur, de zgn. basiszorg, breedtezorg en dieptezorg.

Het is daarom van belang dat scholen hun eigen onderwijsstructuur beschrijven m.b.v. een onderwijszorgprofiel, zodat er zicht is op de gezamenlijke onderwijszorgstructuur binnen het samenwerkingsverband.

Dit leidt tot een dekkendheid van voorzieningen voor kinderen en scholen. In dit continuüm zullen verschillende arrangementen worden opgenomen, zoals de positionering van het primair onderwijs en het speciaal onderwijs en onderwijszorg t.o.v. jeugdzorg.

Resultaten 2015:

- Onderwijs wordt afgestemd op onderwijsbehoeften kinderen volgens de cyclus van HGW, uitgaande van positieve kwaliteiten
- Er wordt preventief en proactief gehandeld en gedacht.
- Scholen werken met groepsplannen: waarin doelgericht wordt beschreven hoe wordt omgegaan met verschillende onderwijsbehoeften van kinderen
- Impulsen kwaliteitsverbetering in de klas en in de school zijn zichtbaar en de opbrengsten zijn verhoogd.
- Leraar is verantwoordelijk. IB-er is coach
- Stappen in de zorg in school en in het SWV zijn transparant
- Ouders zijn belangrijke partner
- Er is een goede afstemming tussen schoolinterne en schoolexterne zorg (samenwerken in regio).
- Het samenwerkingsverband doet uitspraken met behulp van een classificatiesysteem en kennis over gangbare, handelingsgerichte oplossingen en ondersteuningsmogelijkheden, over de aard en omvang (zowel personeel als financieel) van de ondersteuning van het kind en school.
- Scholen maken gebruik van de interne en externe onderwijszorgstructuur, de zgn. basiszorg, breedtezorg en dieptezorg.
- Scholen hebben hun eigen onderwijsstructuur beschreven m.b.v. een onderwijszorgprofiel, zodat er zicht is op de gezamenlijke onderwijszorgstructuur binnen het samenwerkingsverband.
- Er is een dekkendheid van voorzieningen voor kinderen en scholen.
- In dit continuüm zijn verschillende arrangementen opgenomen, zoals de positionering van het primair onderwijs en het speciaal onderwijs en onderwijszorg t.o.v. jeugdzorg.

Functies zorgteam en ZAT

Het ZAT heeft in principe dezelfde functie als het zorgteam, maar dan op bovenschools niveau en richt zich op de meer complexe vragen. Onderstaand schema geeft een overzicht van de functies van beide teams en zet daarmee de overeenkomsten en verschillen tussen een zorgteam en een ZAT gedetailleerd op een rijtje.

FUNCTIES

Zorgteam (op schoolniveau)

- Vraagverheldering en analyse
- Inbrengen van aanvullende informatie uit JGZ- en AMWdossiers
- Interdisciplinaire bespreking van ingebrachte casussen
- Consultatie en advies aan de leerkracht / intern begeleider
- Bieden van licht ambulante hulp aan kinderen / ouders door de SMW-er
- Bijdrage formuleren aan handelingsplannen van de school
- Deskundigheidsbevordering leerkrachten / deelnemers zorgteam
- Verwijzing en toeleiding ouders naar lokale zorg- en welzijnsvoorzieningen
- Verwijzing en toeleiding ouders naar BJZ
- Voorbereiding en doorgeleiding casus naar bovenschools ZAT
- Registratie van de activiteiten in leerlingvolgsysteem en zorgdossiers
- Signalen met betrekking tot de zorg op school verzamelen en melden bij de schoolleiding ten behoeve van zorgbeleid

ZAT (op bovenschools niveau)

- Interdisciplinaire beoordeling van complexe casuïstiek
- Aanvullend onderzoek uit (laten) voeren
- Inbrengen van aanvullende informatie uit dossiers van ZAT deelnemers
- Consultatie en handelingsadvies bieden aan scholen
- Activeren of zelf bieden van licht ambulante hulp
- Toeleiding naar lokale zorg- en welzijnsvoorzieningen
- Bijdragen leveren aan handelingsplannen van scholen
- Deskundigheidsbevordering deelnemers aan zorgteam en leerkrachten
- Toeleiding naar geïndiceerde zorg (Voorbereiding van) indicatiestelling voor jeugdzorg en/of speciaal onderwijs (en afstemming bij combinaties van indicatietrajecten)
- Ontwikkelen / aanbieden van gecombineerde onderwijszorgarrangementen
- Registratie van de activiteiten in zorgdossier / Verwijsindex / EKD
- Signalen met betrekking tot zorg op scholen en het lokale zorgaanbod verzamelen en melden bij beleidsverantwoordelijken
- Evaluatie en nazorg

Samenvattend: dat wat op schoolniveau duidelijk is en waarvoor men vanuit het zorgteam hulp in gang kan zetten, hoeft niet door naar het ZAT. Men schakelt het ZAT in, wanneer er sprake is van complexe casussen of bij vermoedens daarvan. Het ZAT dus komt in beeld bij situaties, die vragen om een brede interdisciplinaire blik en die nopen tot afstemming tussen jeugdzorg- en (speciaal) onderwijs. Voor een deel zien we daarom dezelfde functies staan bij het zorgteam en bij het ZAT; de aard van de problematiek en daarmee de benodigde disciplines verschillen echter. Tenslotte is nog belangrijk te benadrukken dat een zorgteam en ZAT géén doelen op zich zijn: het zijn hulpmiddelen om te komen tot vroegtijdige, snelle en adequate handelingsadviezen voor de school, eventuele hulp voor kind en gezin door zorgaanbieders en een afstemming tussen beide trajecten. Opdat we er samen voor kunnen zorgen kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben: zoveel als nodig en niet meer dan noodzakelijk.

ZORGTEAMS EN ZORG-ADVIESTEAMS

De hulpverlening dichterbij de school. Dat is de ontwikkeling die de laatste jaren is ingezet. Die lijn wordt doorgetrokken naar de toekomst. Alle kinderen tussen 4 en 18/23 jaar zitten immers op school (of zouden daar in ieder geval moeten zitten). Gemiddeld zo'n 1000 uur per jaar. Dat biedt volop gelegenheid aan de school te signaleren als er iets niet goed gaat én actie te ondernemen om een situatie 'bij te sturen'. Zoals bij de leerlingen hierboven, die wat extra's nodig hebben: herhaling van de leerstof, intensieve begeleiding, veel positieve stimulans, een aangepast leerprogramma of handelingsplan, en dergelijke. Vaak kan de school (de groepsleerkracht, het team, de interne begeleider, de directeur) zelf extra ondersteuning zelf bieden. De 'eigen mensen' beschikken immers over ruime kennis en ervaring om adequaat en met resultaat te handelen. Maar soms is er meer nodig: extra onderzoek naar hun beperkingen én mogelijkheden, een training sociale redzaamheid, extra aanpassingen in de klas, de bejegening door de leerkracht, opvoedingssteun voor de ouders. Door het 'invliegen' van zorgexpertise op school en schoolnabij, wordt de hulp laagdrempelig, is ze outreachend en sneller beschikbaar. Op die manier ontstaat een keten van zorg door de school (beginnend bij de leerkracht in de groep – de collega leerkrachten – de IB'er) en externe professionals als de jeugdverpleegkundige van de GGD, het school maatschappelijk werk, de orthopedagoog, de lees- en dyslexie-expert, de PAB-er van een REC-school en anderen. Dat leidt tot een win-winsituatie: het optimaal benutten van de mogelijkheden van de school én die van de hulpverlening. De organisatie en afstemming van deze 'keten' van schoolinterne en externe zorg behoort tot de taken van de IB'er.

Resultaten:

- De hulpverlening komt naar de school toe in Zorgteam en ZAT
- Inrichting zorgstructuur PO met afstemming onderwijs jeugdzorg is gerealiseerd.
- Deze 'zorgstructuur' sluit nauw aan bij de organisatie van de interne zorg in het onderwijs,
- De 1-zorgroute (WSNS-plus) is ontwikkeld en omvat de inrichting van:
  - een zorgteam op schoolniveau
  - een bovenschools zorg- en adviesteam (ZAT), vaak op niveau van het samenwerkingsverband WSNS.
- Het secretariaat is onderdeel van het expertisecentrum.(1-loket functie)

ZORGTEAM

In een zorgteam op schoolniveau werken (minimaal) de orthopedagoge, de sociaal verpleegkundige (jvk) en het (school) maatschappelijk werk (smw), elk vanuit hun eigen expertise en ervaring, structureel samen met de school. Daarmee is hun inzet heel laagdrempelig en sluit ze nauw aan bij de vraag. Deze zorg komt immers letterlijk óp de school. Snelle actie en korte lijnen zijn dus gegarandeerd. In verband met de relatieopbouw en de continuïteit zijn dit bij voorkeur vaste medewerkers. Andere professionals, zoals leerplichtambtenaar, onderwijsbegeleidingsdienst, politie, ambulante begeleider van een REC e.a. kunnen op uitnodiging deelnemen aan het zorgteam-overleg, omdat hun specifieke expertise gewenst is.

In het zorgteam-overleg helpen de externe partners de school helder te krijgen wat er allemaal speelt bij het kind (en het gezin), wat bijdraagt aan het probleem én wat kan helpen bij de aanpak. Zo bieden zij laagdrempelig overleg en consultatie aan de school.

Afhankelijk van de situatie, de hulpvraag en de mogelijkheden, bieden de jeugdverpleegkundige en het schoolmaatschappelijk werk laagdrempelige en snelle hulp voor het kind (en het gezin: ouders en eventuele broertjes en zusjes). Desgewenst leiden zij hen door naar beter passende hulp. Daarnaast kunnen zij ook meedenken wat dit kind met dit gedrag betekent voor de andere kinderen in de groep en gerichte handelingsadviezen geven hoe de leerkracht daar beter mee om kan gaan. Hiermee kunnen op het niveau van de school al veel vragen en problemen bij leerlingen / ouders verhelderd en aangepakt worden.

Resultaten 2015:

- In het zorgteam-overleg helpen de externe partners de school helder te krijgen wat er allemaal speelt bij het kind (en het gezin), wat bijdraagt aan het probleem én wat kan helpen bij de aanpak.
- Zij bieden laagdrempelig overleg en consultatie aan de school.
- Het secretariaat is onderdeel van het expertisecentrum.(1-loket functie)

ZORG-ADVIESTEAM/ZAT

Wanneer er sprake is van complexe problemen of er vermoedens bestaat dat jeugdzorg en/of speciaal onderwijs nodig kan zijn, leidt de intern begeleider de casus door naar het Zorg- en adviesteam (ZAT). Een Zorg- en adviesteam is een structureel multidisciplinair team op bovenschools niveau (althans in het PO), vaak gekoppeld aan het samenwerkingsverband WSNS. In dit team werken de volgende professionals samen: jeugdarts van de GGD, het (school)maatschappelijk werk, Bureau Jeugdzorg, een orthopedagoog, REC 3 en 4, WSNS. Afhankelijk van de agenda en de schoolpopulatie kunnen aanvullend op uitnodiging deelnemen: leerplichtambtenaar, politie, MEE, onderwijsbegeleidingsdienst e.a. De intern begeleider van de aanmeldende school neemt voor haar/zijn leerling deel aan het casusoverleg. Het kan ook zijn dat er vooraf een uitgebreide intake plaats vindt met de intern begeleider (en de ouders) door een ZAT-medewerker.

Resultaten;

- Het samenwerkingsverband beschikt over een Zorg- en AdviesTeam, een structureel multidisciplinair team op bovenschools niveau
- Het secretariaat is onderdeel van het expertisecentrum.(1-loket functie)

7. Zorgprofielen

Onderwijszorgprofiel en een dekkend aanbod

Scholen stellen met het personeel een onderwijszorgprofiel op. Het onderwijszorgprofiel geeft aan welke zorg en ondersteuning een school kan bieden, eventueel met hulp van derden. Onderdeel van het profiel zijn afspraken over de deskundigheidsbevordering van het personeel, die nodig is om het zorgprofiel te kunnen realiseren. Het schoolbestuur bespreekt het profiel in het samenwerkingsverband. Ook voor gemeenten en de partners uit de gezondheidszorg, jeugdzorg en welzijn is afstemming over de invulling van zorg op school essentieel. Afspraken met externe partners in de jeugdhulpverlening worden ook vastgelegd in het onderwijszorgprofiel.

Het geheel aan profielen, de speciale bovenschoolse voorzieningen en de afspraken met het (voortgezet) speciaal onderwijs, moeten zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijszorg. Het samenwerkingsverband legt dit vast in een zorgplan. Dit zorgplan moet een sluitend aanbod van voorzieningen opleveren, waarin ook afspraken staan over de handelingsgerichte diagnostiek. Het zorgplan zorgt ook voor helderheid over de verdeling en besteding van de middelen. Uitgangspunt is dat passend onderwijs zo veel mogelijk op de scholen wordt vormgegeven.

SWV stelt criteria op voor de benodigde gegevens. Op welke wijze de scholen aan deze gegevens komen is aan de scholen zelf.

De landelijke criteria zijn uitgangspunt voor het op te stellen format waarin de scholen hun gegevens kunnen invullen.

Resultaten:

- Scholen hebben met hun team onderwijszorgprofiel opgesteld.
- Het onderwijszorgprofiel geeft aan welke zorg en ondersteuning een school kan bieden, eventueel met hulp van derden.
- In het profiel staan afspraken m.b.t. de deskundigheidsbevordering van het personeel, die nodig zijn om het zorgprofiel te kunnen realiseren.
- Het schoolbestuur heeft het profiel besproken in het samenwerkingsverband.
- Dit zorgplan levert een sluitend aanbod van voorzieningen, waarin ook afspraken staan over de handelingsgerichte diagnostiek
- SWV heeft criteria voor de benodigde gegevens.
- Het Samenwerkingsverband heeft een monitor waarin van iedere school de startsituatie, de opbouw en de resultaten van de zorgorganisatie zichtbaar zijn.

8.De Permanente Commissie Leerlingenzorg

Het Samenwerkingsverband heeft een smalle PCL.

Met het toenemen van de expertise binnen individuele scholen en organisaties, neemt de vraag om externe hulp af. De Permanente Commissie Leerlingenzorg heeft de afgelopen jaren, en ook nu nog, een belangrijke rol in het adviseren van scholen bij het bieden van extra zorg en ondersteuning voor kinderen die dit nodig hebben. Dit heeft mede bijgedragen aan het succes van het samenwerkingsverband. Een dergelijk adviserende PCL, ook wel brede PCL genoemd, terugbrengen tot een smalle, alleen indicerende PCL, is een proces dat vraagt om een zorgvuldige aanpak. Nog steeds wordt de PCL eenvoudig gevonden door de scholen en het wegsnijden van deze kennisbron kan frustrerend werken. Een in het vorige hoofdstuk beschreven systeem van een toegankelijk kennisnetwerk binnen het Samenwerkingsverband is een wenselijke voorwaarde om de taken van de PCL te beperken tot die van indicatiesteller op basis van en volledig en door de scholen aangeleverd dossier.

Er wordt gewerkt volgens de principes van de smalle PCL. De transformatie van breed naar smal dient uiterlijk 31 december 2010 te zijn afgerond. Tot die transformatie wordt de aanwezigheid van een Expertisecentrum en kennisnetwerk gerekend, zodat vragen niet tussen de wal en het schip vallen. We werken dan volgens de principes van de smalle PCL. Dossiers die niet voldoen aan de criteria worden teruggezonden naar de scholen met de nodige opmerkingen ter aanvulling.

Uitgangspunten

PCL voor de Samenwerkingsverband Ridderkerk Barendrecht.

Scheiding van ondersteuningsfunctie en verwijzingsfunctie

De PCL verwijst leerlingen naar het SBO. Zij doet dit op een onafhankelijke, transparante manier. De PCL heeft geen functie ter ondersteuning of advisering van de school, de leerling of de ouders in het onderwijskundig of pedagogisch proces. Dit vergt namelijk een betrokkenheid bij de school en de ouders die niet te verenigen is met de onafhankelijkheid van de PCL.

Deze ondersteunende / adviserende functie is ondergebracht in de bovenschoolse zorgteams (vallen onder het expertisecentrum) van het samenwerkingsverband.

Indiceren vanuit Onderwijsbehoefte

De onderwijsbehoefte van de leerling is het uitgangspunt voor de bepaling wat de beste plek en ondersteuning is voor deze leerling. Diagnoses gericht op de leerling en handelingsverlegenheid van leerkracht en school worden daarbij gezien als relevante informatie, maar op zich onvoldoende om een verwijzing te beargumenteren.

De PCL zal zich op basis van de onderwijsbehoefte van het kind de volgende vraag stellen: Kan, binnen de verdeling van taken tussen baso en sbo zoals die nu binnen het samenwerkingsverband zijn afgesproken, deze leerling (met deze ouders/verzorgers) goed onderwijs geboden worden op het regulier basisonderwijs?"

Op basis van het antwoord op deze vraag (gekoppeld aan de toetsing van de indicatoren) zal de PCL wel of geen beschikking voor het SBO afgeven.

In de toekomst is het mogelijk dat de PCL niet alleen beschikkingen ten aanzien van het SBO afgeeft maar ook ten aanzien van eventuele andere zorgvoorzieningen.

De PCL (Permanente Commissie Leerlingenzorg) toetst of een leerling toelaatbaar is tot het speciaal basisonderwijs, in het bijzonder tot de Burcht, op grond van aangeleverde documenten.

Ouders/ wettelijke vertegenwoordigers vragen de beschikking aan.

Resultaten 2015:

- De PCL verwijst leerlingen naar het SBO. Zij doet dit op een onafhankelijke, transparante manier. De PCL heeft geen functie ter ondersteuning of advisering van de school, de leerling of de ouders in het onderwijskundig of pedagogisch proces.
- De PCL geeft niet alleen beschikkingen af ten aanzien van het SBO maar ook ten aanzien van eventuele andere zorgvoorzieningen
- De PCL (Permanente Commissie Leerlingenzorg) toetst of een leerling toelaatbaar is tot het speciaal basisonderwijs, in het bijzonder tot de Burcht, op grond van aangeleverde documenten. Ouders/ wettelijke vertegenwoordigers vragen de beschikking aan.

9. Expertisecentrum (SBO/SO)

School voor Speciaal BasisOnderwijs en Expertisecentrum

Een succesvol samenwerkingsverband heeft een verwijzingspercentage van 2% of lager.

Ons Samenwerkingsverband is in de afgelopen jaren succesvol geweest in haar ontwikkeling. Dit heeft ertoe geleid dat de Burcht als school voor Speciaal Basis Onderwijs gezien de omvang van het Samenwerkingsverband, een relatief kleine school is.

De basis opdracht van de Burcht beperkt zich tot het geven van onderwijs en het staat de overige scholen/organisaties vrij, eigen beleid te ontwikkelen ten aanzien van de opbouw en instandhouding van expertise. Het aanbod van expertise door een School voor Speciaal Basis Onderwijs is in principe een vrije markt.

Wil een dergelijk school zich echter ontwikkelen tot een Expertisecentrum, dan moet het kunnen rekenen op opdrachten vanuit de scholen om expertise in welke vorm dan ook te leveren. Als de besturen binnen het Samenwerkingsverband zich conformeren aan het SBO als leverancier van expertise, ontstaat er een situatie van gedwongen winkelnering. Deze is alleen dan niet negatief als er resultaatgerichte afspraken worden gemaakt bij de afname van de expertise. Bij het niet nakomen van die afspraken kan dan een beroep op derde partijen worden gedaan.

Onderzoek en advies

Een team van psychologen en orthopedagogen doet op aanvraag onderzoek bij leerlingen van de basisscholen en geeft handelingsgericht advies.

Resultaten 2015:

- De SBO als school wordt bezocht door < 2% leerlingen van het totaal aantal kinderen binnen ons samenwerkingsverband.
- De Burcht is de partner op het gebied van ontwikkeling en aanbod van expertise die de scholen kunnen afnemen. Vraag en aanbod worden daarbij op het niveau van het Samenwerkingsverband op elkaar afgestemd.
- Er zijn door het Samenwerkingsverband heldere resultaatgerichte afspraken geformuleerd voor het afnemen van expertise.
- SBO De Burcht ontwikkelt zich verder tot een expertisecentrum onderwijs en zorg.
- De onderwijsfunctie is versterkt door verdere professionalisering van de medewerkers.
- Het deelnamepercentage SBO-leerlingen is max. 2%.
- De overdracht van expertise naar het basisonderwijs vindt continue plaats.
- Onderwijsbegeleiding wordt op een laagdrempelige, professionele en efficiënte wijze op de basisscholen uitgevoerd

Samenwerkingsverband 2015:

- Kennis is zoveel als mogelijk aanwezig binnen de school. Overstijgt een vraag de interne zorgorganisatie, dan is het kennisnetwerk van het Samenwerkingsverband beschikbaar. Is ook bij de collega's van het Samenwerkingsverband het antwoord niet beschikbaar, dan is met behulp van het externe kennisnetwerk de geschikte specialist te vinden.

AMBULANTE BEGELEIDING EN COLLEGIALE CONSULTATIE

In de notitie Kwaliteit Passend onderwijs bij de tweede voortgangsrapportage is een aantal maatregelen genoemd om de kwaliteit van het (voortgezet) speciaal onderwijs te verbeteren. Daarbij staat het vergroten van de opbrengstgerichtheid van het (v)SO centraal. Een opbrengst gericht onderwijs, dat uitgaat van wat leerlingen wel kunnen en niet van wat ze niet kunnen. Niet alleen in het (v)SO, maar ook als het gaat om leerlingen met een rugzak of andere ondersteuning in het regulier onderwijs.

In het kader van de invoering van referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen/wiskunde in 2010 is bijzondere aandacht voor de groep leerlingen die het eerste referentieniveau niet of niet zonder meer zullen halen. Daarbij gaat het niet alleen om leerlingen met een leerlinggebonden financiering (Igf), maar ook om leerlingen met een potentiële indicatie voor het praktijkonderwijs of leerweg ondersteunend onderwijs en leerlingen met bijvoorbeeld dyslexie of ernstige reken/wiskundeproblemen of dyscalculie.

In dit kader is een kwalitatief goede ambulante begeleiding van belang.

In het verleden beschikte het samenwerkingsverband over een gereserveerd budget voor de dienstverlening ambulante begeleiding. De vragen die scholen stelden hadden een relatie met de problematiek die aan het Speciaal Basis Onderwijs gerelateerd was. Per 1 januari 2008 waren deze gelden niet meer beschikbaar. Nadat de scholen zelf voor de dienstverlening moesten betalen, is het aantal verzoeken voor Preventieve Ambulante Begeleiding (PAB) geminimaliseerd. Scholen gebruikten het afgelopen jaar alleen nog maar PAB vanuit de diverse clusters. Op basis van de output van het praktijkexperiment blijkt dat scholen graag weer een beroep willen doen op PAB.

Beschrijving van de huidige situatie

De Burcht is het expertisecentrum voor het samenwerkingsverband.

Een aantal vormen van dienstverlening waaronder de leeskliniek, rekencoach, gedragscoach, participatie PCL worden door de Burcht verzorgd. Vooral het gebruik maken van de korte lijnen en de inzet van diverse soorten van expertise wordt als een meerwaarde ervaren. De Burcht beschikt over ambulante begeleiders die gespecialiseerd zijn in leer- en gedragsproblemen.

Ambulant begeleiders voor Igf leerlingen geïndiceerde zijn binnen het Samenwerkingsverband actief (zgn. rugzak), soms zelfs meerdere ambulante begeleiders op één school. De scholen kloppen hiervoor aan bij de cluster 3 en 4 scholen.

Het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs RiBa 39.05 maakt op dit moment geen gebruik van ambulante begeleiding voor niet Igf geïndiceerde leerlingen. (geen rugzak; wel gebaat met preventieve ambulante begeleiding).

Invoering ambulante begeleiding voor niet Igf- geïndiceerde leerlingen in SWV 39.05

Het bestuur van het Samenwerkingsverband 39.05 ziet *preventieve* ambulante begeleiding t.b.v. niet Igf geïndiceerde leerlingen als een onderwijskundige aanvulling op ontoereikende zorg voor bepaalde leerlingen in het regulier onderwijs.

Vooralsnog behoort een volledige integratie van de huidige vormen van ambulante begeleiding op grond van wetgeving niet tot de mogelijkheden.

Met de invoering van ambulante begeleiding voor niet Igf geïndiceerde leerlingen houdt het bestuur wel rekening met de toekomstige mogelijkheden tot integratie met de ambulante begeleiding van Igf geïndiceerde leerlingen clusters 2, 3 en 4 en met de cluster overstijgende ambulante begeleiding.

Om te komen tot een opmaat van integratie van ambulante begeleiding is naast een wetswijziging overleg met de organisaties, die ambulante begeleiding verzorgen, vereist en noodzakelijk.

Het samenwerkingsverband wil structureel gaan investeren in preventieve ambulante begeleiding ter ondersteuning van leerlinggerichte vragen, maar ook van leerkracht-gerichte vragen.

De nieuwe werkwijze:

Het samenwerkingsverband sluit een overeenkomst met een onderwijsondersteuningsorganisatie en de Burcht.

In de overeenkomst is o.a. de intentie opgenomen dat de basisscholen vanaf augustus 2010 kunnen gaan beschikken over een aantal vaste ambulante begeleiders.

Deze ambulante begeleiders verzorgen (op termijn) zowel de ambulante begeleiding voor niet Igf geïndiceerde leerlingen, als voor Igf geïndiceerde leerlingen.

1. Ambulante begeleiding voor niet geïndiceerde leerlingen (PAB=Preventieve Ambulante Begeleiding):

Er zijn kinderen die binnen de aanwezige zorgstructuur opvallen en waarbij vanuit de school vragen zijn. Op basis van consultatie kan een ambulante begeleider mee denken en mee adviseren.

Afhankelijk van de hulpvraag wordt een traject uitgezet waarin ureninvestering en werkzaamheden worden vastgelegd.

De ambulante begeleiding wordt handelingsgericht ingezet op:

- groepsniveau (leerling, professionalisering van de leraar, leerlijnen, leermiddelen/materialen, mogelijke praktische aanpassingen en het leerlingvolgsysteem)
- schoolniveau (afstemming directie en ib, psychodiagnostiek schoolmaatschappelijk werk, ouderbegeleiding)
- samenwerkingsverbandniveau (vroegsignalering, risico monitoring).

De begeleiding kan variëren van een kortdurend traject van twee schoolbezoeken tot een begeleidingstraject van maximaal 6 maanden (2 handelingsplanperiodes).

*Vooralsnog zal deze opzet nog de status van een **experiment** hebben.*

Het experiment richt zich dus op een brede integrale toepassing van ambulante begeleiding in tegenstelling tot de huidige toepassing die voornamelijk op leraar niveau is.

De intern begeleider blijft het proces coördineren.

Het Samenwerkingsverband vergoedt aan de deelnemende scholen een nader uit te werken aantal begeleidingsuren per jaar, waarbij wordt uitgegaan van een aantal basisuren opgehoogd met een aantal uren afhankelijk van de schoolgrootte. Hiervoor wordt de ambulante begeleiding voor niet lfg geïndiceerde leerlingen verzorgd.

Deze uren worden uitgevoerd door de ambulante begeleider die op de school al werkzaam is voor de ambulante begeleiding van lfg leerlingen onder 2 genoemd.

Vanaf augustus 2010 start de noodzakelijke reorganisatie van de inzet van ambulante begeleiders.

Het doel is om in de toekomst geïntegreerde expertise (cluster II, III en IV) beschikbaar te hebben voor het samenwerkingsverband.

Overgangsfase

Organisatiefase

Het inzetten van vaste ambulante begeleiders heeft tijd nodig. Scholen, leerlingen en ouders zijn vertrouwd met een "eigen" ambulante begeleider. In verband met de nieuwe organisatievorm zal echter een verandering plaatsvinden. Deze verandering zal geleidelijk verlopen. Wanneer het voor het kind mede in relatie tot de problematiek niet wenselijk is om van AB-er te wisselen, kan een afwijkend besluit worden genomen.

2. Ambulante Begeleiding van lfg geïndiceerde leerlingen individuele rugzakleerlingen:

Aan het begin van ieder schooljaar wordt het handelingsplan geschreven met doelstellingen voor dat jaar. D.m.v. (voortgangs)gesprekken wordt de leerling gevolgd en wordt het handelingsplan bijgesteld.

De ambulante begeleider heeft regelmatig gesprekken met de leerling en betreft hen op die manier bij het vormen van hun persoonlijk ontwikkelingsplan. In voorkomende gevallen kan (op aanvraag en indien dit noodzakelijk door de AB-er vanuit zijn/haar expertise gegeven moet worden) individuele kind begeleiding gegeven worden.

Uitwerking

Een basisschool heeft lfg geïndiceerde leerlingen ingeschreven en ontvangt daarvoor extra personele en materiële bekostiging van CFI.

De organisatie, die deze ambulante begeleiding verzorgt ontvangt een personele bekostiging van CFI (de Koninklijke Aurisgroep en het RMPI voor resp. cluster 2, 3 en 4).

3. Toekomstige werkwijze AB

Een ambulant begeleider die volledig meedraait in de dagelijkse gang van zaken met en rond het kind waarvoor de begeleiding is aangevraagd. Dat houdt in dat de AB-er als tweede leerkracht in de klas aanwezig is gedurende een langere periode en als teamteacher met de collega uit de reguliere school gelijk verantwoordelijk is voor het lesgeven aan alle leerlingen in de klas. De AB-er gaat niet apart zitten met de te begeleiden leerling en geeft de reguliere leerkracht alleen raad en advies, maar er wordt met name vooral lesgeven als duo aan alle leerlingen en er wordt samen geleerd en ervaren wat het is om het klassenmanagement zo aan te passen aan de diversiteit en de verschillen die er zijn. Voor de leerlingen moet het niet uitmaken wie de eigen leerkracht is en wie de speciale leerkracht; ze hebben gewoon twee leerkrachten.

AMBULATORIUM

- Lezen
- Gedrag /Sociale Vaardigheids Training
- Schoolmaatschappelijk werk
- Taalgroep
- Rekengroep
- Plusgroep
- Rol school en ouders

Resultaten 2015:

- Experiment Ambulante begeleiding voor niet geïndiceerde leerlingen (PAB=Preventieve Ambulante Begeleiding) heeft geleid tot structurele inzet van ambulante begeleiding.
- Reorganisatie van de inzet van ambulant begeleiders heeft plaatsgevonden.
- Geïntegreerde expertise (cluster II, III en IV) is gerealiseerd voor het samenwerkingsverband.
- De AB werken als tweede leerkracht in de klas gedurende een langere periode en als teamteacher met de collega uit de reguliere school en is gelijk verantwoordelijk voor het lesgeven aan alle leerlingen in de klas.

In 2015 is de volgende expertise gerealiseerd:

- **Lezen**
In het ambulatorium lezen worden gespecialiseerde leestrainingen gegeven aan kinderen van de basisscholen.
- **Gedrag/Sociale Vaardigheids Training**
Individueel of in groepen wordt sociale vaardigheidstraining gegeven.
- **Schoolmaatschappelijk werk**
Indien de problematiek daartoe aanleiding geeft kan pro actief advies en begeleiding door schoolmaatschappelijk werk worden gegeven.
- **Crisisopvang/reboundgroep**
In deze groep worden kinderen met gedragsproblemen voor maximaal 3 maanden opgevangen die wachten op plaatsing elders en die niet meer op hun huidige school kunnen blijven
- **Taalgroep**
In de taalgroep worden kinderen met zeer ernstige lees- en spellingsproblemen begeleid. Taalgroep vormt een essentiële aanvulling op het zorgcontinuüm binnen het SWV, passend binnen de expertisefunctie van de bovenschoolse zorgvoorzieningen en de SBO zorgtaak. De leerlingen komen zowel van de reguliere basisscholen van het SWV als van de school voor Speciaal basisonderwijs.
- **Rekengroep**
Kinderen die in de reguliere onderwijssituatie zijn vastgelopen met rekenen. Veelal rekenen deze kinderen niet meer mee met de andere kinderen van de groep en volgen een eigen programma. Er is sprake van handelingsverlegenheid bij de leerkrachten van deze leerlingen.
- **Plusgroep**
Kinderen die meerbegaafd zijn maar door problemen in hun gedrag niet tot ontwikkeling komen.
- **Rol school en ouders**
Ouders en de toeleverende basisschool worden begeleid door de medewerkers zodat de leerling adequaat onderwijs geboden kan worden zowel binnen de specialistische setting, binnen de school, als in de thuissituatie.

10. Psychodiagnostisch Meldpunt / 1-loket functie

Het Psychodiagnostisch Meldpunt is de weg voor scholen om te komen tot de inzet van expertise. Het maakt daarbij integraal onderdeel uit van het Expertisecentrum. Na inzet van specialisme in termen van onderzoek, handelingsaanbevelingen etc., kan de zorgorganisatie van een school besluiten om een dossier voor te leggen aan de PCL. Deze zal op basis van slagboomdiagnostiek tot een besluit komen ten aanzien van een beschikking voor het SBO.

Het Psychodiagnostisch Meldpunt is een eerste aanspreekpunt voor het verkrijgen van onderzoek ten aanzien van onderwijsgebonden problematiek. Als de problematiek een meervoudig karakter krijgt is het Zorg Advies Team aan zet. In het Zorg Advies Team participeren ook partijen die niet in directe zin tot het onderwijs behoren. Het is denkbaar dat het Psychodiagnostisch Meldpunt mede bezet wordt op basis van inhuur van expertise bij derden en dat aan die derden verstrekte schoolbegeleidingsgelden worden vereffend. Inhuur bij derden zal plaatsvinden op basis van een helder geformuleerd prestatiecontract.

Van aanvullende expertise bij derden is mogelijk op basis van prestatiecontracten. Dit vindt plaats onder regie van het Expertisecentrum.

In overleg met betrokken besturen, vereffent het Samenwerkingsverband waar mogelijk de niet direct aan het onderwijs verstrekte schoolbegeleidingsgelden.

Uitgangspunten:

Resultaten 2015:

- Het Psychodiagnostisch Meldpunt is een eerste aanspreekpunt voor het verkrijgen van onderzoek ten aanzien van onderwijsgebonden problematiek.
- Het Psychodiagnostisch Meldpunt is integraal onderdeel van het Expertisecentrum en staat onder directe regie van het Expertisecentrum.
- Psychodiagnostisch Meldpunt is afgestemd op en waar mogelijk integraal georganiseerd met ontwikkelingen in de regio (ZAT/CJG/Passend Onderwijs).
- Inhuur van aanvullende expertise bij derden is mogelijk op basis van prestatiecontracten. Dit vindt plaats onder regie van het Expertisecentrum.
- In overleg met betrokken besturen, vereffent het Samenwerkingsverband waar mogelijk de niet direct aan het onderwijs verstrekte schoolbegeleidingsgelden.

11.Opbouw en delen van expertise/Professionalisering/ Scholing

Essentieel voor het slagen van passend onderwijs is dat leraren beter toegerust worden om met diversiteit in de klas om te kunnen gaan. Dit geldt voor zowel aankomende als voor zittende leraren. Voor zittende leraren geldt dat in het onderwijszorgprofiel afspraken gemaakt worden over noodzakelijke na- en bijscholing.

Met ingang van schooljaar 2010–2011 ontvangen alle samenwerkingsverbanden vo, wsns en rec's een bedrag van vooralsnog €10 per leerling krijgen uit de enveloppemiddelen.

Dit bedrag is in de beginfase allereerst bedoeld om het traject rond passend onderwijs op te starten, maar zeker ook om leraren en scholen voor te bereiden op passend onderwijs.

In de structurele fase zijn deze gelden uiteindelijk bedoeld om passend onderwijs voor alle leerlingen in de school en in de klas te realiseren.

Sinds 2003 werd het beleid model buitenom vorm en inhoud gegeven in de SWV-en RiBa.

Leerkrachten, die als eerste verantwoordelijk zijn en zich dagelijks inspannen voor het realiseren van afgestemd onderwijs, gaven aan waar hun begeleidingsvragen en onderwijsbehoeften uit bestonden. Zodra deze vragen en of behoeften aansloten bij de opdrachten van de SWV-en konden zij reeds dan wel via hun schooldirectie om ondersteuning van hun professionele ontwikkeling vragen.

De coördinatiegroep was de spil in het ontvangen en verzamelen van signalen, in het ontwikkelen en volgen van initiatieven en beleid. Op deze wijze werd datgene ondersteund wat afgestemd was op vragen en behoeften vanuit de leerkrachten, de scholen. SWV-en RiBa hebben de

verantwoordelijkheid om de beschikbare middelen in te zetten binnen de WSNS

Buitenom beleid, beleid dat vorm en inhoud heeft gekregen onder verantwoordelijkheid van de besturen van de SWV-en RiBa.

De afgelopen jaren zijn de nu gefuseerde samenwerkingsverbanden in gezamenlijkheid succesvol geweest bij de opbouw van expertise en het delen daarvan. Dit heeft ertoe geleid dat de zorg die het regulier onderwijs aan kinderen kan bieden, is toegenomen en daarmee tegelijkertijd het aantal kinderen dat gebruikmaakt van een specifiek arrangement binnen de school voor Speciaal Basis Onderwijs is afgenomen. Inmiddels ligt het zogenaamde verwijzingspercentage onder de 2%.

Dit is een compliment en een waarschuwing waard.

Een compliment omdat het verhogen van de kennis bij de individuele scholen door samenwerking is versterkt, een waarschuwing omdat daarmee de noodzaak van samenwerking afneemt. Dat is op zich niet erg, het vraagt wel om aandacht.

Expertise opbouwen is één, behouden is een tweede.

Door verloop binnen de personele bezetting van de aangesloten organisaties, vertrekt er ook kennis.

Als er op hetzelfde moment geen structureel aanbod is om die benodigde kennis op peil te houden, treedt er een kennisverarming op, die op termijn zal leiden tot een toename van de zorgvraag van individuele scholen en daaraan gekoppeld tot een hoger verwijzingspercentage.

"We kunnen het nu wel zelf" is een uitspraak die zich op termijn achterhaalt en die derhalve niet past binnen de koers die het Samenwerkingsverband wil varen.

Bovenstaande vraagt om een realistische houding en een werkwijze die onderkent dat het gros van de aangesloten scholen op niveau functioneert.

Kennis delen die al aanwezig is, leidt tot frustratie en zal de afstand tussen het Samenwerkingsverband en een individuele organisatie eerder vergroten dan verkleinen. Om de benodigde samenwerking niet uit het oog te verliezen is het de kunst om het juiste niveau van samenwerking te vinden en te borgen•

• Resultaten in 2015:

- Scholen (leerkrachten, IB-s) hanteren een handelingsgerichte aanpak om aan te sluiten bij de mogelijkheden en belemmerende factoren in de ontwikkeling van de leerlingen.
- Het Samenwerkingsverband heeft een structureel aanbod van opleidings- en ervaringsprogramma's die ervoor zorgen dat nieuwe medewerkers (IB) de kennis kunnen verwerven die minimaal noodzakelijk is om het niveau van het functioneren binnen het Samenwerkingsverband te handhaven.
- Het Samenwerkingsverband heeft een systeem waarbij zichtbaar is, welke organisatie over welke specifieke expertise beschikt, om zo de toegankelijkheid van die kennis en collegiale consultatie actief te bevorderen.

- Het Samenwerkingsverband beschikt over een toegankelijk extern netwerk van kennis en ervaring waar een beroep op kan worden gedaan als een vraag de aanwezige expertise overstijgt.
- Het Samenwerkingsverband beschikt over een monitor die gegevens weergeeft ten aanzien van de resultaten van de zorgorganisatie van de individuele scholen. Op basis van afwijkingen ten opzichte van vastgelegde normen kan een bestuur worden aangesproken op het functioneren van een school.
- Het profiel van basiszorg in het samenwerkingsverband is omschreven.
- Het onderwijszorgprofiel geeft aan welke zorg en ondersteuning een school kan bieden (Basiszorg), eventueel met hulp van derden. (Breedtezorg).
- Er zijn afspraken over de deskundigheidsbevordering van het personeel, die nodig is om het zorgprofiel te kunnen realiseren. Het schoolbestuur bespreekt het profiel in het samenwerkingsverband.
- Scholingsaanbod wordt op samenwerkingsverband georganiseerd op de domeinen die centraal worden gesteld op basis van de gestelde criteria en onderwijszorgprofielen.
- Scholen nemen deel op basis van het onderwijszorgprofiel en afhankelijk van de definitieve invulling van het aanbod.

12. Kwaliteitszorg en Samenhang (Netwerken)

Kwaliteitszorg in het samenwerkingsverband beoogt het zichtbaar maken van de kwaliteit van en het in kaart brengen van ontwikkelpunten betreffende:

- het systeem van leerlingenzorg op de scholen van het samenwerkingsverband;
- het systeem van bovenschoolse leerlingenzorg in het samenwerkingsverband;
- onderliggende factoren voor het geven van adequate zorg en begeleiding binnen de scholen van het samenwerkingsverband;
- de tussenopbrengsten en eindopbrengsten van de scholen
- de ontwikkeling van het verwijzingsgedrag van de scholen binnen het samenwerkingsverband;
- gezamenlijke ontwikkelthema's voor de scholen van het samenwerkingsverband.

Relatie met andere beleidsterreinen

Het beleid van het Samenwerkingsverband WSNS heeft raakvlakken met vele andere beleidsterreinen: lokaal onderwijsbeleid, jeugdhulpverlening, wet op de expertisecentra (WEC), de ontwikkelingen binnen het VO, Voor- en Vroegschoolse Educatie enz.

Het samenwerkingsverband streeft naar een integratie van de verschillende ontwikkelingen.

Er worden door het samenwerkingsverband initiatieven ontplooid om beleidsontwikkelingen op elkaar af te stemmen. Het streven hierbij is om verantwoordelijkheden daar te leggen waar ze thuis horen.

Het samenwerkingsverband wil zich niet beperken tot de zorgleerlingen binnen het onderwijs, maar ook op beleidsterreinen die raakvlakken hebben met WSNS, actief beleid (gaan) ontwikkelen.

Het geheel aan profielen, de speciale bovenschoolse voorzieningen en de afspraken met het (voortgezet) speciaal onderwijs, moeten zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijszorg. Dit wordt vastgelegd een zorgplan.

Dit zorgplan moet een sluitend aanbod van voorzieningen opleveren, waarin ook afspraken staan over de handelingsgerichte diagnostiek. Het zorgplan zorgt ook voor helderheid over de verdeling en besteding van de middelen. Uitgangspunt is dat passend onderwijs zo veel mogelijk op de scholen wordt vormgegeven.

- Scholen ontmoeten elkaar om zo het leren van en met elkaar vorm te geven onder andere tijdens de directie en IB bijeenkomsten.
- Scholen ontwikkelen zichzelf binnen de eigen koers van bestuur/schoolomgeving én binnen de beleidscontouren van de SWV-en RiBa zoals deze zijn vastgelegd in het meerjarenbeleid.

De directie en IB bijeenkomsten zijn bedoeld voor beleidsvoorbereiding,- ontwikkeling en –bewaking en hebben hierdoor het karakter van een kennisdeling en ontwikkeling.

In de samenwerking tussen scholen binnen het model buitenom vindt tevens kennisdeling en ontwikkeling plaats die beschikbaar komt via website, de nieuwsbrief en bijeenkomsten.

Resultaten 2015:

Het samenwerkingsverband streeft naar een integratie van de verschillende ontwikkelingen.

- Initiatieven hebben geleid tot afstemming van de beleidsontwikkelingen en de verantwoordelijkheid ligt daar waar ze thuishoort.
- Het samenwerkingsverband heeft actief beleid ontwikkeld op beleidsterreinen die raakvlakken hebben met WSNS.
- Er is een dekkend aanbod van onderwijszorg Het geheel aan profielen, de speciale bovenschoolse voorzieningen en de afspraken met het (voortgezet) speciaal onderwijs, is vastgelegd in het zorgplan.
- Dit zorgplan biedt een sluitend aanbod van voorzieningen, waarin ook afspraken zijn opgenomen over de handelingsgerichte diagnostiek. Het zorgplan zorgt ook voor helderheid over de verdeling en besteding van de middelen. Uitgangspunt is dat passend onderwijs zo veel mogelijk op de scholen wordt vormgegeven.
- Scholen ontmoeten elkaar om zo het leren van en met elkaar vorm te geven onder andere tijdens de directie en IB bijeenkomsten.
- Scholen ontwikkelen zichzelf binnen de eigen koers van bestuur/schoolomgeving én binnen de beleidscontouren van de SWV-en RiBa zoals deze zijn vastgelegd in het meerjarenbeleid.
- In de samenwerking tussen scholen vindt kennisdeling en ontwikkeling plaats die beschikbaar komt via website, de nieuwsbrief en bijeenkomsten.
- De samenwerking met het VO is geïntensiveerd en afgestemd. Daaruit voortvloeiende afspraken

zijn vastgelegd in het zorgplan

13. Organisatie

De organisatie van ons Samenwerkingsverband, waarbij inbegrepen de communicatie tussen de verschillende geledingen, dient helder geformuleerd te worden. Het bestuur wil vooral kaderstellend en mede beleidsinitieënd zijn. De Beleidsvoorbereiding groep werkt beleidsvoorstellen uit binnen de gestelde kaders en op basis van initiaties vanuit de verschillende geledingen of externe omgeving. Na uitwerking wordt door het Bestuur getoetst of de uitwerking aan de verwachtingen voldoet en binnen de gestelde kaders valt.

De Beleidsvoorbereiding groep bestaat uit een aantal personen die in staat zijn om beleidsmatig te denken op basis van complexe materie. Zij maken gebruik van werkgroepen uit de diverse geledingen binnen het samenwerkingsverband. (Leerkrachten, Intern begeleiders, etc.)

De aansturing van het Samenwerkingsverband is in handen van een directeur, die bij de uitvoering gebruik maakt van een coördinator. De directeur vertegenwoordigt het Samenwerkingsverband extern en heeft zitting in de Beleidsvoorbereiding groep.

Kennisnetwerken directie/IB

Gevormd vanuit de aangesloten scholen.

Ontmoetingen op inhoud tijdens studiedagen en in netwerken.

Beleidsvoorbereiding groep (voorheen Coördinatiegroep)

Vertegenwoordiging van beleidsmatig denkenden vanuit de verschillende aangesloten besturen.

Draagt binnen de bestuurlijke kaders beleidsvoorstellen aan.

Samenstelling en vergoeding beleidsvoorbereidingsgroep

6 deelnemers, ieder bestuur mag voordragen.

Coördinator

Coördineert werkzaamheden binnen het Samenwerkingsverband onder regie van de directeur en heeft zitting in de BeleidsVorbereidingsGroep.

Directeur

De spil binnen het Samenwerkingsverband en de brug tussen de BeleidsVorbereidingGroep en het bestuur.

Bestuur

Het bestuur is kaderstellend en mede beleidsinitieënd.

Resultaten2015 :

- De organisatie van ons Samenwerkingsverband, waarbij inbegrepen de communicatie tussen de verschillende geledingen, dient helder geformuleerd te worden.
- Overlegvormen zijn jaarlijks gepland en voorzien van doelstellingen.
- Directie / coördinatie Samenwerkingsverband indien mogelijk ook directie Burcht.
- Het inrichten van een structuur die ouderparticipatie en medezeggenschap mogelijk maakt en in lijn brengt met de ontwikkelingen zoals die vanuit het ministerie op ons afkomen.

